

Ana Johns

Naine valges kimonos

Ana Johns õppis ajakirjandust ja töötas enne kirjutama hakkamist üle kahekümne aasta kunsti vallas.

Kuigi „Naine valges kimonos“ on ilukirjanduslik teos, toetub see tegelikele sündmustele, mille hulgas on ka tema isa lugu.

www.anajohns.com

Kui oleme kohtunud ja vestelnud, siis saavad meist õed.

– Jaapani vanasõna

PROLOOG

Minu neiupõlvenimi on Naoko Nakamura. Abielus kannan nime Naoko Tanaka. Kuid kord, ühe lühikese hetke vältel, oli see midagi muud – ebatraditsiooniline nimi, mille sain värelevate tulukestega kaetud iidse puu all peetud ebatraditsioonilisel laulatustseremoonial.

Seda ei viinud läbi pühitsetud preester. Meid ei laulatatud pühas templis ja mina ei vahetanud kolm korda rüüd, nagu tavad ette näevad.

Aga ma tundsin armastust.

Tol ööl kattis pimedus väikestest majakestest koosneva küla oma musta tekiga, ent oranžilt kumav läänetaevas klammerdus siiski silmapiiri külge, piiludes uudishimulikult selle tagant. Kui ma rõdult maapinnale astusin, suudles niiske õhk mu palgeid, ja ümber nurga keerates ahmisin õhku endasse.

Kiviklibust teed ääristasid paberlaternad ja puid valgustasid võikollased kerakesed otsekui *hotaru*'d – kollased jaanimardikad, kes hõljuvad pärast juulikuiseid tugevaid vihmasadusid parvedena õhus. Neid oli nii palju, et kui ma puuokste all kõndides üles vaatasin, siis näisid puud mulle suurte vihmavarjudena, mis kaitsesid mind sadade langevate tähtede eest.

Silusin naeratades pulmarüüd, sest tahtsin sõrmeotste all tunda kanga lopsakat tekstuuri. Ma polnud iial varem end nii kaunina – ega ka nii närvilisena – tundnud. Mu sees pragises elevus, otsekui ilutulestiku süütenöör, sähvides elektrina varvastest sõrmeotsteni.

Eespool seisis väheste ootel inimeste seas minu tulevane abikaasa. Tema silmis peegeldus laternate valgus, nii et näis, just nagu hõljuksid sinisel ookeanil valged purjed, ja ma uppusin neisse. Uppusin temasse. Sellesse hetke.

Iga sammuga lähenesin oma tulevikule ja kaugenesin oma perekonnast. See oli igas mõttes äärmuste kontrast, kuid mina olin mingil moel leidnud oma koha nende vahel. Seda nimetaski Buddha keskmiseks teeks. Elu õigeks tasakaaluks.

Mina nimetasin seda õnneks.

Elu koos armastusega on õnnelik. Elada armastuse jaoks on rumal. Elu, mis on elatud põhimõttega „k u i a i n u l t“, on väljakannatamatu. Oma seitsmekümne kaheksa eluaasta jooksul olen tunda saanud kõike seda.

Vanaema ütles ikka: „Nii on murega ja nii on rõõmuga. See läheb mööda.“ Ent isegi vanas eas näen silmi sulgedes kaugete tulukeste virvendavat kuma.

ÜKS

Ameerika, olevik

Isegi öösel, kui tööl oli vaid pool meeskonnast, valitses Taussigi vähikeskuses samasugune kord nagu kunagi selle nimekaimul¹. Ma palusin jumalat, et mu isa dr Amoni juhatusel selle tormi üle elaks, kuid tema üha halveneva seisukorra tõttu istusin märke jälgides pidevalt ta voodi kõrval.

Kuigi tuled olid hämaraks keeratud ja teler hääletu, oli isal magamisega raskusi. Masinad umisesid, kuvarid piiksusid, koridorist kostis lainetena kõnekõminat. Keegi vilistas.

„Kui tuul vilises, tähendas see riski,“ tavatses papa oma merel veedetud päevade kohta rääkida. „Selle tagajärg võis olla korralik torm ja mässav meri.“ Haigla ei olnud laev, millel ta oli viiekümnendatel teeninud, ent üsna võimatuna näiva juhuse tõttu kandsid mõlemad sama nime ja seepärast ei saanud ma seda mereteemalist ebausku päris tobeduseks ka pidada. Ajasin end püsti ja sulgesin ukse.

„Mida...“ Papa vehkis kätega, mistõttu kõlksusid tilguti voolikud otsekui köied vastu masti. „Tori?“

„Siin olen, papa.“ Ma kiirustasin voodi juurde ja panin käe ta käsivarrele. „Sa oled haiglas, mäletad ju?“ Viimase nädala jooksul oli papa suigatuste vahel mitu

¹ USS Taussig oli USA hävitaja II maailmasõjas. *Siin ja edaspidi tõlkija märkused*

korda segaduses ärganud, taipamata, kus ta on. See oli muutunud täiesti tavaliseks.

Ta püüdis end istuli ajada ja tegi valugrimassi, mis pärast pistsin käe ta õlgade alla ja kergitasin teda pisut, et ta patja kohendada. Aitasin tal end mõlema käega nihutada, hämmeldudes taas selle üle, kui kergeks ta oli muutunud. Ta oli naljatlenud, et temast on vaid pool alles, aga see ei ajanud mind naerma. Tõde polnud sugugi naljakas ja nali ise oli tõest kaugel. Ta oli e n d i s e l t minu üleelusuuruses isa.

Ulatasin talle plasttopsi jääga. Jäätükid loksuma raputanud, rüüpas ta neist sulanud vett. Piisas ühestainsast lonksust, et tekiks refleks – jäik ja piinarikas köha. Võtsin topsi, ulatasin talle salvrätid ja ootasin hoo möödumist. Kui köhimine lõppes, vajus papa pea tagasi ja ta sulges silmad.

„Oled kombes?“ Tühjad sõnad, sest loomulikult ei olnud ta kombes, ent sellegipoolest noogutas ta mulle rahustavalt.

Siis ohkas ta sügavalt ja korinal ning otsekui lükkis sõnu läbi selle heli. „Kas ma olen sulle kunagi rääkinud kuulsast sinisest tänavast? See oli esimene asi, mida ma Jaapanis laevalt maha astudes nägin.“

„Ja teine oli tüdruk, kellele meeldisid sinu silmad, oli nii?“ Ma muutusin rõõmsamaks, mul oli hea meel, et ta mõistus oli selge, ja ma lootsin, et see jääb nii, kuni ta jõuab mulle kogu loo uuesti ära rääkida.

„Nojah, ma nägin toona pisut parem välja.“

„Sa näed ka praegu pisut parem välja.“ Nägi tõesti. Ta põskedel oli soe puna, hallide silmade pilk oli terane ja selge. Jaksu end liigutada oli juurde tulnud. See oli ühtaegu suurepärane ja muret tekitav. Dr Amon oli käskinud jälgida toibumise ja paranemise märke, mis annavad märku papa peagi lähenevast lõpust.

Isa jaoks viimane tubli pingutus. Minu jaoks viimane lugu.

Istusin toolile voodi kõrval, nõjatusin voodiservale ja toetasin lõua rusikas käele. „Sa tegid sammu, kummardusid, et helkivaid tänavakive puudutada, ja...?“

„Ja ajasin end sirgu ja seal ta seisis.“

„Vaatas sind.“

„Jah. Ja mina vaatasin vastu, nägin oma tulevikku ja armusin.“ Papa kohendas pehmelt naeratades pea paremasse asendisse.

Kuigi see oli vaid lühikokkuvõte, armusin loosse taas, sest sellest said alguse kõik teised.

„Iga kord, kui ma sadamasse tulin, ootas tema mind ees,“ lausus papa. „Aga mina aina tulin ja läksin. Nii see lihtsalt oli. Me olime kaks öös kohtuvat laeva, nagu tolles Longfellow’ poeemis.“ Ta hingas raskelt ja kähinal.

Võtsin ta tedretähniliise käe ja pigistasin seda õrnalt.

„Pärast teenistuse lõppu olin Detroitis kaldal kinni ja uppusin pudelisse. Aga siis kohtasin sinu ema ja tema päästis mu.“ Papa vaatas mulle otsa. „Ja on üks asi, mida sa pead teadma. Kas sa kuulad?“

„Kuulan.“ Ma lausa rippusin ta sõnade küljes.

„Sinu ema oli mu elu armastus, aga enne seda elu oli mul teine. Seda olengi püüdnud sulle rääkida.“ Ta huuled tõmblesid.

Millal? Millal ta seda mulle rääkida püüdis? Mu meel tormas läbi möödunud nädalate viimse kui hetke, püüdes selgusele jõuda, mis oli märkamata jäänud. Ma ei mõistnud sedagi, mida see „teine elu“ tähendada võiks. Ega olnud sugugi kindel, kas tahangi seda teada.

„Oleks palju lihtsam, kui sa mu kirja loeksid. Mul on väga vaja, et sa seda praegu teeksid, eks, Tori? On aeg.“

O n a e g?

Mul jäi hing kinni. Pingul rinnakorv täitus õhuga ja lämmatas südant. Hingasin kiiresti ja pindmiselt, püüdes õhumulli paigal hoida, sest kartsin, et see lõhkeb. Ma ei suutnud liigutada.

Papa küünitas mu kätt patsutama. „See on mu asjade hulgas. Mine ja too siia.“

Leidsin ta koti tualettruumi ukse tagant, tõstsin lauale ja tõmbasin luku lahti. Kohmitsesin värisevi käsi ta riietes otsida ning tardusin, kui sõrmed paberit puutusid. Tõmbasin ümbriku välja ja jäin seda vahtima.

Punane tint. *Kanji*-kiri. Murdejooned ja kortsud.

Kui isa juurde naasin, me pilgud kohtusid.

Surev mees. Murest murtud tütar.

„Tule siia, istu,“ ütles ta. „Pole midagi.“

Aga oli. Sest hüvastijätu ei ole võimalik tagasi võtta. Ma ei olnud veel valmis hüvasti jätma, seepärast ei tahtnud ka isa oma kuulda. Ei suutnud.

Kõri valutas pingest. „Ma, ee...“ Astusin tema poole, ent peatusin siis, sest mul oli vaja, et kõik mu ümber aeglustuks ja hinge tõmbaks, nii et ka mina hingata saaksin. Viimaste kuude pinge, papa üha halvenevast tervisest tingitud meeleheide, halastamatu vähkkasvaja, ja nüüd... Mu silmi tõusid pisarad ja kõrri tekkis klomp. Astusin kiiresti ukse poole.

Papa ütles midagi, kuid ma olin juba koridoris, tema silma alt ära. Katsin suu käega ning hingasin pikalt ja sügavalt, püüdes paisuvaid emotsioone tagasi suruda. Mismoodi me olime sellesse punkti jõudnud? Olime teinud uuringuid ja saanud ravi, kasutanud kõikvõimalikke koduseid vahendeid, käinud ala asjatundjate juures, ja ometi jäi kõigest sellest väheks. Mu õlgu rõhusid segadus ja süütunne ja ma närbusin nende all. Heitsin pilgu ümbrikule. Takkajärele tarkusena oleksin pidanud selle juba tookord, saabumise päeval avama.

Isa oli elutoas pesapalli vaadanud. „Oled see sina, Tori?“

„Jah, mina.“ Viskasin võtmed ja isa posti lauale, imestades ise, et ta oli mind valjuks keeratud telerist hoolimata kuulnud. „Sulle on kiri.“ Kallutasin end üle ukse ja lehvitasin ümbrikku.

Ta pilk oli ekraanile kinnitunud. Minu oma märkas endiselt tema tooli kõrval seisva tühja kohvri. Asjad olid haiglasse minekuks pakkimata ja me pidime

hommikul teele asuma. Kuigi eriarst oli vaid mingi ime läbi tema jaoks koha leidnud, mõistsin ma isa soovimatust sellega tegeleda.

Ma vihkasin vähki.

See ei hävitanud üksnes ta keha. See õgis tema vaimu ja see omakorda sõi minu oma. Ma olin meeleheitel, kolmekümne kaheksa aastaselt oli minust taas laps saanud.

Jätsin ta mängu vaatama – see oli üks väheseid asju, millest ta veel rõõmu tundis –, kallasin endale tassi kohvi ning asusin siis tohutut hulka posti sorteerima. See oli paksude kumminööridega pakkideks köidetud ja isa postkasti surutud, just nagu oleks ta läinud kuuajalisele puhkusele ja unustanud postiteenistust sellest teavitada. Ainult et nii see ei olnud. Ta oli lihtsalt unustanud mulle öelda, et ma tema postkasti kontrolliksin.

Rüüpasin kohvi ja avastasin end ümbrikku silmitsemas. Punased hieroglüüfid igas suunas. Jämedate punaste joontega läbi kriipsutatud aadress. Selle kohal ladina tähtedega kiri PARTI. P a r t i? Keerasin ümbriku teistpidi. Keerasin tagasi. Seda oli rohkem kui korra kokku volditud, serv oli kulunud, otsekui oleks ümbrik sorteerimisautomaati kinni jäänud. Mind pani imestama, et see oli üldse kohale toimetatud.

Uuriv ajakirjanik minus sügeles ümbrikku kohemaid sealsamas lahti rebima.

Vaatasin seda vastu lambivalgust. Teatud nurga alt seletas silm kokkumurtud kirja ja mingit laadi nööri piirjooni. Raputasin ümbrikku, ent see oli sulgkerge. Ümbrikku ringi keerates silusin selle kortse ja siis tabas mu silm ühe kortsu põhjast määndunud tuttava sõna.

J a a p a n.

J-tähe tint oli laiali valgunud. Libistasin sõrmeotsaga mööda selle joont. Kas isal oli Jaapanis veel tuttavaid? Mereväes olles oli ta sealses baasis aega teeninud ja rääkis meretagustest sündmustest kõikvõimalikke liialdatud lugusid, aga sellest oli möödas juba oma viiskümmend aastat. Mingeid sõjaväelisi sümboleid polnud näha, järelikult ei saanud see olla ametlik teadaanne

kokkutuleku kohta. Võib-olla mitteametlik? Sõjaväes oli ta mänginud pesapalli – isegi Jaapanis.

Kord oli seitsmenda laevastiku meeskond pidanud väljamüüdnud staadionil näidismängu Yokosuka alamliiga meeskonna Shonan Searexi vastu. Alati, kui papa sellest rääkis, asetaski ta käe silmade kohale otsekui suurt rahvahulka vaadeldes. „Mitte ainsat tühja kohta, nii kaugemale kui silm seletas. Suudad sa seda ette kujutada, Tori?“

Suutsin, alati.

Vabaõhutihvüünid, täiuslikult pöetud muruväljak ja minu isa, nii noor, nii närvitsev, söötjana soojendusliigutusi tegemas.

„Võid ette kujutada, missugune lärm seal oli,“ tavatses papa rääkida. Aplausi asemel kolgiti värviliste plastist kurikatega vastu seljatugesid – tümp-tümp-tümp. Ergutajad jooksid trumme tagudes ja võiduhüüdeid skandeerides vahekäikudes edasi-tagasi. Fännid istusid organiseeritud rühmadena nimelistes seksioonides, laulsid oma laule ja karjusid megafonidesse. Papa sõnul andis pesapall 1950. aastate Jaapanis vaiksele kultuurile müriseva hääle.

Kuigi tegemist oli sõprusmänguga, olid USA vastu välja kuulutatud matšil tugevad alatoonid. Papa ütles, et tõusva päikese maa ei tahtnud muud kui punavalgesinised tähed ja triibud tagasi peksta.

„Ma peaaegu soovin, et oleksime kaotanud,“ tavatses papa öelda. „Minu tüdruku perekond oli samuti kohal ja ma ei tahtnud neid solvata, eriti veel enne, kui olin nendega kohtunudki.“

Nendes lugudes oli alati „tema tüdruk“. Mitte kunagi ei öelnud papa tema nime. Ja ema kuuldekaugusel viibides ei rääkinud ta neid lugusid üldse. Kui ma tema tüdruku kohta küsisin, vangutas ta tavaliselt pead, puhus põsed punni ja vastas: „Ta oli ikka tõesti väga eriline.“

Ka tema ise oli väga eriline. Ma jumaldasin teda.

Mees, kes jõi puuviljaviina nagu tema slovaki isa, loivas uhkeldavalt õõtsuval sammul nagu John Wayne ja veeretas värvikaid jutulõngu nagu ei keegi teine.

Kuigi e n a m i k u tema lugude puhul oli raske tõde eristada. „Mis on tõde muud kui lugu, mida me iseendale jutustame?“ Seda öelnud, tegi papa silma, puudutas sõrmega mu ninaotsa ning jättis mind tõeteri fantaasiasõkaldest eraldama. Seda tegin ma siiani.

Kuid kiri Jaapanist – s e e oli tõeline.

„Tigers kaotas,“ teatas isa mind ehmatades ning läks jalgu lohistades külmiku juurde. Ta avas selle ja jäi vaatama.

„Kas tahad midagi õhtuks?“ Tal oli vaja süüa. Ta kuhtus silmanähtavalt. Alguses tehti talle saledama figuuri pärast komplimente, ent imetus kadus, kui kaalukaotus ei peatunud. Isegi tema kätest – neistsamadest, mis kunagi olid söötnud palli väljamüüdud staadionil – olid järel vaid kühmulised luud ja nahk.

Isa sulges külmikuukse sealt midagi võtmata, pingutas sinise hommikumantli vööd ja kratsis siis habemetüükasse kasvanud lõualohku. „Ei, mul pole kõht tühi, tänan pakkumast.“ Ta osutas ümbrikule. „Mis see on?“

„Ma ju ütlesin. Sa said kirja.“ Sirutasin käe välja. „Jaapanist.“

Ta haaras selle välkkiirelt ja uuris kississilmi hieroglüüfe. Kohemaid muutus ta nägu ilmetuks. Kirja rinna vastu surudes keeras ta end toasussi kandadel ringi ja lahkus sõnagi lausumata.

Ootasin mõned minutid, enne kui talle järgnesin.

Ta seisis tardunult keset hämarat tuba, pilk ümbrikule kinnitunud. Ülalt voltidesse õmmeldud kardina ei suutnud päikese uurivat pilku kinni katta. Ka minu oma mitte. Lükkasin uksepraod paar tolli laiemaks. Sellest küüritasid sisse pikad valgusesõrmed, sirutasid üle toa ja koputasid isale õlale. Ta pöördus, kattes habetunud näo käega, et varjata võõrast näoilmet. Sama võõrast kui too kiri.

Pisaraid.

KAKS

Jaapan, 1957

Vanaema ütleb tihti: „Mure muudab väikese asja varju suureks.“ Mis siis, kui asi ongi suur? Minu kohal kõrguv vari on paks ja koletislik, peaaegu elus.

Olen üleval juba enne päikesetõusu, et aidata *okaasan*'i – ema – riisist, grillitud kalast ja misosupist koosneva hommikusöögiga, ent ma pole näljane. Mu kõht on täis rahunust ja ärevust.

Ma olen peaaegu kaheksateist ja homme ootab ees *omia*, kohtumine minu korraldatud abielu jaoks.

Vähemalt on praegu, kui ameerikalikud ideaalid on selle iidse traditsiooniga sõdima hakanud, kindlaks määratud vaid kohtumine. Seda, kellega abielluda, võin otsustada mina. Muidugi on valikuvõimalus ja luba seda kasutada kaks täiesti erinevat asja. See ongi asi, millega ma pean hakkama saama. Üks paljudest eesootavatest asjadest.

Okaasan'i käest taldrikut võttes kummardan isale ja vennale, kes tупpa astudes omavahel poliitikat arutavad. See ette teada vestlus liigub ÜRO-lt ja Jaapani iseseisvuselt Ameerikast eraldumiseni.

Isal on habe raseeritud ja juuksed lühikeseks lõigatud – see on armee päevilt jäänud eelistus – ning ta kannab välismaistele ärimeestele mulje avaldamiseks tumedat läänelikku ülikonda. Kuna Taro on *oniisan* – vanem vend – ja töötab koos isaga, siis riietub ja käitub ta täpselt nagu isa. Ta on isa täiuslik koopias, kui välja arvata tema terav keel – omadus, mida ei peeta sugugi ettenägelikuks.

„Varsti kohtud Satoshiga ja kindlustad meile tulevikuks sissetuleku, Naoko,“ teatab Taro enesega rahuloleval toonil.

„Saatusel määratud abielu,“ lisab isa ja venna kannul jalgu lohistades tупpa astunud vanaema. Ta kitsad huuled venivad kinniselt naeratades, nii et lõdvad põsed tõmbuvad ümaraks.

Olen Satoshiga aastate eest kohtunud, nii et ma teaksin, kui see oleks s a a t u s. Palju õigem on öelda „pealesunnitud“. Ja mis siis minu tulevasest õnnest saab? Kas armastus ei loe üldse midagi? Asetan tassi vanaema ette ning kalkan sinna ettevaatlikult teed. „Aga kõik on nõustunud enne m i n u väljavalituga kohtuma.“ Naeratan samuti kinnise suuga.

Abielu Satoshiga on minu perekonna jõuline s o o v i t u s.

Abielu Hajimega on minu suurim l o o t u s.

„Kui ajad taga kaht jänest, siis ei saa sa kumbagi kätte,“ lausub vanaema. See on vaid üks tema vanasõnade varamust. Ta laseb neid lendu otsekui nooli, ent ühe asemel, mis on kerge murduma, läkitab ta neid puntidena.

Olen igas mõttes valmis rohkemaks, kui ema kilbina meie vahele astub. „Ma arvan, et homse kohtumise sinu Hajimega korraldame aias, joome teed ja saame nagu kord ja kohus tuttavaks. See on ehk kõige parem, mis?“ Isa küsiva pilgu vältimiseks sätib ta juuksekrunnist valla pääsenud salgu tagasi oma kohale.

Okaasan'is on kõik hoolitsetud ja kena. Ta on hapra, kõhna keha ja pikkade juustega, mis on mustad nagu nõgi, millest *sumi*-tinti tehakse. Need on tal tavaliselt keeratud kaelale tihedaks krunkiks, mida hoiavad kinni pikad jadeiidist juuksenõelad.

Kummardan kergelt, tänulik tema sekkumise eest. Enne kui sõda isa ekspordi- ja impordiäri katkestas, oli ta olnud oma impeeriumi kuningas ja meie majas palju teenijaid, ka aednikke. Nüüd peame kuidagiviisi ilma abita toime saama. Me rabeleme ja pingutame nagu kõik teisedki. Nii et aia sisse seadmine nõuab palju ettevalmistust ja aega. Pärast seda, kui ema on selle kuulutanud kohaks, kus soovimatu kohtumine Hajimega aset leiab, jääb vestlus soiku.

Okaasan teab, mis on kaalul. Võib-olla kõik.

Satoshi isa on kaalukas Toshiba varustaja ja mu isa kõige tähtsam klient. See teeb minust väärtusliku sööda. Kui Satoshi konksu alla neelab, siis saab minu perekond tänu sellele püsiva rahalise tulu, mis aitab meie koormat kergendada.

Kui ma keeldun ja pere sellega häbisse saadan, võib Satoshi isa meie pereäri teenustest üldse loobuda, muutes seega koorma kahekordseks.

On ainult üks pääsetee.

Selleks, et teda võimaliku valikuna arvestataks, peab Hajime homsel kohtumisel olema täiesti veatu, Satoshi aga peab mind sobimatuks pidama ja kellegi teise valima. Niimoodi ei saa tema perekonnale osaks häbi ja meie perekond ei pea selle tagajärgede all kannatama. Minu perekonna varandus kasvab omasoodu ja minu abielu rajatakse armastusele.

Niisugune on mu plaan.

Kivi ja vee vahelises võitluses jääb vesi viimaks peale. Kuna minu perekonna meel on paigas ja tardunud otsekui kivi, siis pean mina vee järjekindlusega püüdma seda muuta.

„Tulen täna hilja, *okaasan*,“ ütlen pitsitusest rinnas välja tegemata. „Kuna ma järgmistel päevadel traditsioonilise tantsu trenni ei jõua, siis pean pärast kooli Kiko juures harjutama.“ See on vaid pooliti vale, sest tegemist on tõesti harjutamisega. Ent ma ei tantsi mitte Kikoga, vaid valmistan ette Hajimed.

Väikevend Kenji tormab sisse ja maandub mürtsatades patjadel, paneb teenõud kolisema ja ehmatab vanaema.

Ta on meeldiv ja liigagi kena, mis ei tule talle sugugi kasuks. Säravate silmade ja pikkade tumedate ripsmete tõttu andestatakse talle kõik, isegi ebaviisakus.

Vaatan teda karmilt. Kenji torkab keeleotsa suust välja.

Kuna kõik on kohal, ütleme kooris „*Itadakimasu*“ – „Võtan tänuga vastu“ –, kuid ma ei tõsta veel pead, sest lausun mõttes lisapalve. *Palun tee nii, et homme kohtumine läheks täiuslikult ja Hajime tähtsusetu perekonnanimi ei häbistaks meie perekonda ega lisaks kaalu Satoshi väljapaistvale nimele.*

Jah, mu kõht on rahutusest krambis, kuid südant täidab lootus.

Koolipäev venis nagu tigu, aeglaselt ja vaevaliselt. Isegi nüüd, kui ma Taura jaamas Hajimed ootan, ei liigu aeg üldse. Astun perroonilt maha. Terasplekiga kaetud katustelt tagasi peegelduv päike pimestab mind. Uurin silmi kissitades nägudemerd, otsides sellest Hajime oma. *Kus ta on?* Ootan innukalt harjutamist.

Minust mööduvad ameeriklased söövad. Hajime ei teeks iialgi nii algelist viga. Oleme etiketi kallal vaeva näinud, et ta saaks mu perekonnale muljet avaldada. Mitte kunagi ära söö kõndides. Istu – nii näitad üles austust aja ja ohverduse vastu, mis on toidu külvamiseks, lõikamiseks ja valmistamiseks kulunud. Ameeriklased ei näi märkavatki, kuidas kõik nende ebaviisakuse pärast silmad katavad. Kõik peale Hajime. Tema tuleb otsejoones nende keskelt läbi.

Tal on seljas valge T-särk ja helepruunid püksid. Juuksed – malmikarva läikivad – on kammitud üle pea ja kõrgeks aetud ning ta näeb oma lohuga lõual välja nagu Elvis või mõni filmistaar. Võib-olla James Dean. Me mõlemad oleme lausa hullud kõige moodsa järele. Soovin, et oleksin saanud koolivormi teiste riiete vastu vahetada. Vähemalt hobusesaba on mul lääne moe kohaselt korralikult pealael.

Ta tuleb lähemale ning ma lehvitan.

Naeratan nii, et põsed on valusad. Armastust ja kõha ei ole võimalik varjata, seepärast pean end väevõimuga tagasi hoidma, et mitte joosta või hüüda.

Kohtudes tekib kimbatu hetk, kui me tahaksime teineteise embusse lennata, ent piirdume vaid vastastikuse viisaka kummardusega, puhkedes seejärel naerma, sest oleksime äärepealt pead kokku löönud. Hajime võtab mul käest – see on sotsiaalne tabu – ning tõmbab mind kiiresti kitsale kõrvaltänavale.

Kartuses kohata kõvasüdamelisi hukkamõistvaid pilke tõmban langetatud pea õlgade vahele. „Nad lendavad kohale nagu koiliblikad. Me peaksime minema, Hajime.“

„Neid veetleb sinu valgus. Nii et las nad vaatavad.“ Ta naeratab, paljastades kitsa vahe esihammaste vahel. Ennast välja sirutades hüüab ta: „Hei! Ma armastan seda tüdrukut!“

„Tššš!“ Sööstan noolena temast teisele poole ja surun end naerdes vastu seinat, kuid küsin siis: „Mis valguse?“ Ma naeratan, ent hoian pilgu maas.

Hajime pöördub ja võtab mul uuesti käest kinni. „Selle, mis sinu silmist välja särab.“ Ta pigistab mu kätt ja võtab siis ka teise käe oma pihku. „Selle, mis särab sinu südamest.“ Ta suudleb õrnalt mõlemat peopesa.

Mu põsed löövad kuumama. Nüüd näen vaid Hajimed. Ta on paras õrritaja, poiss, aga juba ka mees, ja nende kahe segu on hõrk.

Ta nõjatub lähemale, toetab otsaesise vastu minu oma. „Hei, Kilgike.“

„Hei, Hajime.“ Naeratus laieneb, ma imestan, kui julge ma koos temaga olen. Hakata vastu eluaegsele õpetusele: näita üles alandlikkust, ole vait, teised ennekõike, alles siis sina. Need kõik on head õpetused, aga ometi... Rebin pilgu tema silmadest ja vaatan maha. Pean olema ettevaatlik, sest muidu neelavad need mu alla, ent ta võtab mu näo oma käte vahele ja tõstab selle ülespoole.

„Ma suudlen sind siinsamas, otse huultele, eks?“

Küünitan end kikivarvule ja suudlen teda esimesena.

Mu süda põrkab kohutava hirmu ja õndsuse vahel. *Kes on see tüdruk, kelleks ma olen muutunud?* Ma avanen talle otsekui tõusvat päikest tervitav lilleõis. Jah, ta on hõrk, maitseb keelel magusalt nagu *kompeitō*. Ja nagu magusa kompvekiga, satun ma temaga kiusatusse ja minus tekib ahne isu enama järele. Võtta, mida mu süda ihaldab? See on vabastav. Aga me lubasime. Uuesti teeme seda siis, kui oleme abielus.

Ja nii rebime end teineteisest eemale.

Ma naeratan. Hajime naeratus on laiem. Laksan talle vastu rinda ja naeran. Jah, k e s see tüdruk on? Ta kallistab mind ja ma tean. Ma olen tema oma. Ikka mina ise, ent julgem, säravam, v a b a. Kui minu seest särabki valgust, siis tuleb see tema loodud õnnetundest.

„Mul on sulle üllatus,“ ütleb ta mind lagipähe suudeldes, enne kui mu vabaks laseb. „Tule.“ Ta ruttab pikki samme võttes kõrvaltänavalt peatänavale ja pöörab siis ringi, viibates mulle, et ma talle järgneksin.

„Kuhu me läheme?“ Astun kaks korda kiiremini, et temaga sammu pidada, kui ta tänavalt kõrge hoolitsemata heinaga väljale keerab.

Hajime pöörab uuesti ringi ja kõnnib tagurpidi, näol mänglev muie. Ta sirutab käe, tõmbab endale rohukõrre, murrab selle lühikeseks ja hakkab otsast närima.

„K u h u, Hajime?“

Tema silmad, mis on sinised otsekui äsjase vihma pestud taevas, tõmbuvad vidukile ja sulguvad siis hoopis, kui ta ringi keerab. „Ei. Ma ei saa sulle öelda.“ Ta piilub üle õla. „See on üllatus.“

Mu silmad lähevad pärani. Hajime pistab jooksu.

„Oota!“ Ma naeran, püüdes tema pikkadele sammudele järele jõuda. Kõrge hein piitsutab paljaid jalasääri, kuid ma sunnin end kiiremini edasi, sest ta on liiga kaugel, ja aeglustan sammu siis, kui ta silmist kaotan. „Hajime?“ Vaatan lähedal asuvate puude poole, tagasi tulnud teele, siis keeran ringi.

„Ah!“

Kiljatan ehmatuses, katan näo kätega ja surun küünarnukid vastu keha. Ta võtab mul naerdes ümbert kinni, õõtsutab mind edasi-tagasi, sosistab, et armastab mind.

Ja niimoodi olen ma õnnelik.

Libistan käed pisinatuke allapoole ja piilun üle sõrmeotste üles. Hajime kummardub ning suudleb mind otsaette. Jah, ma olen tema. Tema on minu. See on saatus.

„Tule, see on seal eespool,“ ütleb ta ja sikutab mind käest.

Me kõnnime aeglaselt edasi, sõrmed põimunud. Hajimel uus kõrs hammaste vahel ja mina muremõtetes. „Ega sa unustanud ole, et me peame sellegipoolest veel harjutama? Sa ju saad aru, kui tähtis see on?“

„Muidugi saan.“ Ta heidab mulle kõõrdpilgu. „Sellepärast me olemegi juba harjutanud, vähemalt sada korda.“

„Sada korda pole mitte midagi.“ Mu süda teeb rahulolematu jõnksu. „Teejoomise kunsti täiuslikuks valdamiseks kulub a a s t a i d, võib-olla eluaeg.“

Meil on etiketireeglite selgeks saamiseks ainult see hetk.“ Jään seisma, mispeale peatub ka tema, ja anun teda silmadega. „Kõik sõltub homsest kohtumisest. Palun, me peame harjutama.“

„Okei...“ Ta pöörab silmad vastuseid otsides taeva poole. „Esmalt imetlen kaussi, siis keeran seda kaks korda, alandlikkuse näitamiseks palun enne teisi joomise pärast vabandust ja kummardan, enne kui rüüpan.“ Lõug laskub tagasi normaalsele kõrgusele. „Näed? Valmis, lähme nüüd.“ Ta sikutab mind käest.

Mind see ei veena, seepärast drillin teda edasi, kui me rahvast tulvil tänava kohal järsust mäest üles rühime. Ma pole kindel, kuhu me läheme, aga ma ei lase sel end meie eesmärgist kõrvale suunata. „Mida sa enne kausi e d a s i a n d m i s t teed?“

Hajime kõhkleb.

Ma plahvatan. „Sa pead serva salvrätiga puhtaks pühkima, sest muidu valmistad piinlikkust, mäletad ju?“ Mu kõhus keerab. Niisugust viga ei unustata ega a n d e s t a t a kunagi. „Kummale poole sa teekausi edasi annad, kui oled serva puhtaks pühkinud?“

Hajime ilme on endiselt tühi.

Ma muutun ärevaks. „Vasakule. V a s a k u l e!“ Süda klopib ning ma kõnnin kiiremini, võttes juhtimise enda kätte. „Mismoodi me neid oma sobivuses veename, kui sa ei suuda seda meeles pidada?“

„Kilgike.“

„See peab minema t ä i u s l i k u l t.“ Ma jätkan. Marssimist, seletamist, paanitsemist. „Ei mingeid vigu. Mitte kõige väiksematki, või nad keelduvad meie palvest ja sunnivad mind Satoshiga abielluma.“ Ma vehin kätega ja sõnad tormlevad suus. „Minu õnn oled s i n a. Ma kuulun s i n u juurde. Kas mõistad? M e i e oleme saatusest kokku määratud, sellepärast peame olema täiuslikud ja panema ka nemad seda nägema.“

„N a o k o!“

Mu pärisnimi kõlab nii teravalt, et ma pööran ringi.

„Kas sa seda näed?“ Ta osutab naeratust varjata püüdes ettepoole. „Vaata! Mismoodi saavad nad meile ära öelda, kui meil on kodu olemas?“

Pöördun päikesesse, pilgutan selle eredusest tekkinud täpid silme eest minema ja vaatan mäeküljel külakeseks koondunud pisikesi majakesi. Need on väikesed, õlgkatusega ja vajavad parandamist. *Meil on kodu olemas?* Mu süda jääb seisma. „S i i n?“

Ta keerab mu ümber, toetab lõua mu õlale ja osutab käega. „Seal. See väikese künka otsas on meie oma.“ Ta naeratab mu põse vastas ja ootab minu naeratust.

Ma suudan vaid huulde hammustada.

„Ma tean, et seda pole palju. See on väike ja vana ja üldse mitte selline, millega sa oled harjunud või mida väärid.“ Ta räägib õhinal ja kiirustades. „Ja mul on sulle anda vaid tõotus sind armastada ja...“

Ta armastab mind.

Missugune poiss niisuguseid sõnu ütleb? Mina ei tea ühtki teist. Isegi isa ei ütle emale midagi sellist. Kuni ta plaanitud parandustöödest räägib, nõjatun tema vastu ja hingan teda endasse – värsket parknaha ja tsitruse aroomi. See on ebaharilik, tema näovesi lõhnab eksootiliselt. Mulle meeldib temas kõik, sest kõik on nii ootamatu.

„...ja sinna, terrassi kõrvale, võin ma aia jaoks maalapi puhastada. Kas näed seda? Ma tean, et koos Satoshi ja tema perekonnaga elaksid sa mõnes suures moodsas majas, aga...“

„Kellele neid suuri moodsaid maju tarvis on?“ Keeran end näoga tema poole, üllatades kiire vastuväitega iseennastki. „Kellele on vaja rahulolematut ämma või tantsu perekonna hierarhia ja reeglite ümber? Mulle mitte, nii et väike ühekordne majake – kui ma jagan seda koos sinuga, siis on see täiuslik.“ Hajimega olles on minu süda ja meel rohkem kui sallitud, need on lausa pühitsetud, aga... Mu süda kõhkleb ja ma keeran pilgu ära.

Miks peab see kõik nii raske olema?

„Mis lahti?“ Küsivad silmad otsivad minu süüdlaslikku pilku. „See ei meeldi sulle?“

Hirm ronib mööda mu selga.

„Kilgike, sa ju tead, et mulle võid sa kõike öelda. Sa ei pea kunagi oma mõtteid varjama, eks?“

Noogutan tänulikult. Hajimega olles võin vabalt arvamust avaldada või tobedalt käituda, sest talle meeldivad mu mõtted sama palju kui naeratuski. *Aga kuidas seda seletada?* Mitte räämas majake ei tekita minus muret, vaid kogukond. Siin piirkonnas elavad *eta*'d, väljaheidetud. *Burakumin* on ühiskonna alamklass. Nad on vaesed, mõned neist segaverelised, ja teevad vajalikke surmaga seotud töid: on lihunikud, nahaparkalid, surnumatjad. Seepärast peetakse neid ebapuhtaks, räpaseks, õnnest ilma jäänuteks.

Mina olen õnnest ilma jäänu.

Mu perekond keelab selle ära. Siin elada tähendab kahjustada isa mainet ja rikkuda Taro võimalused endale üldse mainet teenida. Hajime ei tea, et mu perekond eelistab juba Satoshi. Ja nüüd see ka tema kaela laduda? Järjekordne nöök. Hõõrun nina ja silmitsen oma jalgu.

Varjud on tohutu suured, sest mured pole mitte väikesed.